Tradiţii ortodoxe de ziua Sfintei muceniţe Varvara

Sfânta mare muceniţă Varvara din Heliopolis (sau Barbara) (4 decembrie):
https://www2.slideshare.net/steaemy1/sf-varvara

https://archive.org/details/sf.-varvara_202012

https://www.academia.edu/44741216/Sf%C3%A2nta_mare_muceni%C5%A3%C4%83_Varvara_din_Heliopolis_sau_Barbara_4_decembrie_

***

Duminica aceasta ortodocşii cu calendar îndreptat au sărbătorit ziua Sfintei mare muceniţe Varvara. Cinstirea acestei muceniţe este foarte timpurie, la aproximativ un secol de la moartea ei martirică în timpul împăratului Maximian.

În tradiţia ortodoxă bulgară, Sfânta muceniţă Varvara este cunoscută ca fiind una dintre cele 14 ajutătoare ale creştinilor. Sfânta este foarte populară şi datorită faptului că este protectoarea tunarilor, inginerilor militari, minerilor şi tuturor celor ce lucrează cu explozibil, deoarece viaţa sa vorbeşte despre un fulger care l-a ucis pe tatăl ei. Sfânta Varvara este şi ocrotitoarea matematicienilor.

O versiune franceză a vieţii sale vorbeşte despre 13 minuni pe care le-a săvârşit oamenilor care au primit Taina Sfântului Maslu, ajutând oamenii să se pocăiască sincer.

Ortodocşii bulgari spun şi că Sfânta Varvara este protectoarea copiilor de boli, în special de pojar.

În folclorul bulgar, Sfânta Varvara este sora Sfântului Sava, care este cinstit a doua zi, pe 5 decembrie şi a Sfântului Nicolae, cinstit pe 6 decembrie.

Sfinţii Varvara şi Sava pregătesc aşadar ziua fratelui lor, Sfântul Nicolae. Un proverb bulgar spune că Sfânta Varvara găteşte mâncare, Sfântul Sava coace pâine, iar Sfântul Nicolae seveşte pe oameni cu bunătăţi.

Traducerea şi adaptarea: Pr. Ioan Valentin Istrati

Canon de rugăciune către Sfânta mare muceniţă Varvara

Troparul Sfintei: Pe Sfânta Varvara să o cinstim că a sfărâmat cursele vrăjmaşului şi ca o vrăbioară s-a izbăvit din ele, cu ajutorul armei Sfintei Cruci, prea cinstită.

Cântarea 1

Irmos: Întru adânc a aşternut de demult toată oastea lui Faraon puterea cea întrarmată, iar întrupându-Se Cuvântul, a pierdut păcatul cel rău, Domnul Cel Preaslăvit, căci cu Slavă S-a prea mărit.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Varvara, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

O, Sfântă Treime cinstită, mai presus de toate, ceea ce dai robilor tăi darul cel mai presus de gând, însuflă în mintea mea cea întunecată raza cea de lumină purtătoare, ca să laud pe muceniţa ta, Sfânta Varvara, cea pururea fericită.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Varvara, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Toată rânduiala cuvintelor de laudă este covârşită, cu adevărat, de mărimea mucenicilor Tăi, Iubitorule de oameni. Ci, primind lauda cea din credinţă şi după putere, trimite-ne nouă, Stăpâne, răsplătire îmbelşugată.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ca un trandafir prea frumos dintr-o rădăcină plină de spini odrăslind mărita Varvara, a umplut Biserica lui Hristos de dulce mireasmă, roşindu-se prin sânge cu roşeala nevoinţei; pe care după vrednicie o fericim.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Şarpele cel prea viclean, însuflându-mi pofta de a fi asemenea cu Ziditorul, ca pe un rob m-a răpit. Iar prin tine, prea curată, am fost chemat iarăşi la cele dintâi, îndumnezeit fiind cu adevărat. Că tu, Maica lui Dumnezeu, ai născut pe Cel ce m-a îndumnezeit.

Cântarea a 3-a

Irmos: Înflorit-a pustiul ca şi crinul, Doamne, Biserica păgânilor cea stearpă prin venirea ta, întru care s-a întărit inima mea.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Varvara, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Rănită fiind de săgeata cea preadulce a dragostei Tale, ca a unui Mire, Stăpâne, purtătoarea de biruinţă, Sfânta Varvara, a urât toată necredinţa părintească.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Varvara, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Nici farmecul desfătării, nici strălucirea frumuseţii şi a bogăţiei, nici dulceţile tinereţii nu te-au amăgit pe tine, mărită Varvara, ceea ce ai fost mireasă a lui Hristos, bună fecioară.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Către luptele cele desăvârşite nici slăbiciunea femeiască, nici vârsta cea tânără nu te-au împiedicat; că s-au întărit, Hristoase, cu puterea Ta cea nevăzută.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cetele îngereşti s-au minunat, prea curată, şi inimile omeneşti s-au înfricoşat de naşterea ta. Pentru aceasta cu credinţă te cinstim pe tine, de Dumnezeu Născătoare.

Cântarea a 4-a

Irmos: Venit-ai din Fecioară, nu sol, nici înger, ci Tu Însuţi, Domnul, Te-ai Întrupat şi m-ai mântuit pe mine, tot omul. Pentru aceasta, cântăm Ţie: Slavă puterii Tale, Doamne.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Varvara, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Născându-Te din Fecioară ai dăruit tinerelor fecioare să surpe trufia celui viclean. Pentru aceasta strălucită biruitoare, Sfânta Varvara, a batjocorit îndrăzneala aceluia.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Varvara, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Cu Sfântă Crucea Ta ai stricat puterea morţii; pentru aceasta, Hristoase, fecioara Varvara necruţându-şi trupul său, cu minte prea tare a răbdat prea vitejeşte rănile.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Amăgită fiind strămoaşa mai înainte de meşteşugirile celui înşelător, alungată a fost din desfătarea Raiului; iar Sfânta Varvara batjocorindu-l pe acela, sălăşluieşte acum în cămara cerească de nuntă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe tine toţi credincioşii te ştim liman de mântuire şi zid neclintit, Născătoare de Dumnezeu; că tu, cu rugăciunile tale, izbăveşti sufletele noastre din nevoi.

Cântarea a 5-a

Irmos: Mijlocitor Te-ai făcut lui Dumnezeu şi oamenilor, Hristoase Dumnezeule. Că prin Tine, Stăpâne, am aflat izbăvirea din noaptea necunoştinţei către Părintele Tău, începătorul luminii.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Varvara, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Poruncind să se lumineze baia cu trei ferestre, ai zugrăvit în chip tainic botezul, Sfântă Varvara, care este curăţirea cea purtătoare de lumină a sufletelor, prin lumina Sfintei Treimi.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Varvara, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Sfânta Varvara ferindu-se de nebunia cea cumplită a tatălui ei, muntele îndată despicându-se a primit-o, ca şi oarecând pe întâia muceniţă, Sfânta Tecla, cea pururea mărită, prin minunea lui Hristos.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Sfânta Varvara cea lăudată, aprinzându-se de râvna adevăratului Dumnezeu, a scuipat în feţele cele spurcate ale idolilor celor mincinoşi, bătându-şi joc, fecioara, de stăpânitorul lumii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Roagă, Fecioară curată, pe Fiul tău şi Domnul, să dăruiască celor robiţi, care se încred în tine, izbăvire paşnică din împrejurarea cea potrivnică.

Cântarea a 6-a

Irmos: Întru adâncul greşelilor fiind învăluit, chem adâncul milostivirii Tale cel neurmat; scoate-mă din stricăciune, Dumnezeule.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Varvara, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Precum ai făgăduit, Mântuitorule, ai dăruit înţelepciunea cea de Dumnezeu învăţată celor ce pătimesc pentru Tine înaintea divanului judecătorului; de aceasta şi muceniţa Varvara s-a umplut.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Varvara, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Înşelăciunea celor fără de Dumnezeu o ai vădit cu cuvântul, de Dumnezeu înţeleptită, Varvara prea mărită; şi cu stăruinţa în fapte ai înspăimântat minţile tiranilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Purtătoarea de biruinţă, cea fără de prihană, Sfânta Varvara, şi-a dat trupul să-i fie sfâşiat în chinuri îngrozitoare şi să fie strujit cu mănunchi de păr, pentru Hristos.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Fără ispită bărbătească ai născut, Fecioară, şi fecioară în veci ai rămas, arătând semnele adevăratei Dumnezeiri a Fiului şi Dumnezeului tău.

Condacul Sfintei: Lui Hristos, celui în Sfânta Treime cu evlavie lăudat, urmându-I tu, purtătoare de biruinţă, ai nimicit templele idolilor; şi luptând în mijlocul locului de pătimire, Sfântă Varvara, nu te-ai temut de ameninţările tiranilor, ceea ce ai avut îndrăznire bărbătească, cu glas mare cântând pururea: cinstesc Sfânta Treime, Dumnezeirea cea una.

Icosul Sfintei: Pe ceea ce prin mucenicie s-a făcut mireasă a lui Hristos, pe Sfânta Varvara, adunându-ne, să o cinstim după vrednicie; ca prin rugăciunile ei izbăvindu-ne de întinăciunea cea de suflet pierzătoare şi de ciumă, de cutremur şi de surpare, să petrecem viaţa în pace, învrednicindu-ne cu toţii sfinţi, cei ce din veac au bine plăcut lui Dumnezeu, a umbla în lumină şi a cânta cu vrednicie: minunate ai făcut, Mântuitorule, milele Tale tuturor oamenilor, celor ce mărturisesc cu credinţă şi cinstesc Sfânta Treime, Dumnezeirea cea una.

Cântarea a 7-a

Irmos: Porunca cea potrivnică lui Dumnezeu, a tiranului cel călcător de lege, înaltă văpaie a ridicat; iar Hristos a întins cinstitorilor de Dumnezeu tineri roua Duhului, cel ce este Binecuvântat şi Preaslăvit.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Varvara, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Tiranul cel ce se semeţea să cuprindă pământul şi să piardă marea, zace ca o jucărie la picioarele Sfintei fecioare Varvara; că pe acesta slăbindu-l Hristos, ea l-a legat ca pe o vrabie neputincioasă.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Varvara, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Cu bătăi de neîndurat, chinuit fiindu-ţi tot trupul şi roşit de curgerile de sânge şi coasta-ţi arsă fiind, ai răbdat, muceniţă prealăudată, dând mulţumită lui Hristos, Sfântă mărită Varvara.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

O, cruzimea cea fără de omenie şi fără de simţire a tiranilor şi preamulta lor nelegiuire! Că au tăiat cumplit cu sabia, ca într-o măcelărie, sânii muceniţei, care şi-a lipit mintea de Dătătorul de răsplată, Hristos.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Sfântă a sfinţilor te cunoaştem pe tine, ca pe ceea ce singură ai născut pe Dumnezeu cel neschimbat, Fecioară neîntinată, Maică nenuntită. Că prin naşterea ta cea dumnezeiască ai izvorât tuturor credincioşilor nestricăciunea.

Cântarea a 8-a

Irmos: Cuptorul cel cu foc oarecând în Babilon, lucrările şi-a despărţit cu dumnezeiasca poruncă, pe haldei arzând, iar pe cei credincioşi răcorind, pe cei ce cântau: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Varvara, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Arătatu-ţi-S-a Hristos în lumina neapropiată, ţie, celei ţinută în temniţă, Sfântă Varvara, îndemnându-te să îndrăzneşti, vindecându-ţi rănile şi bucurie dăruindu-ţi. Pentru aceasta te-ai într-aripat de dragostea Mirelui tău.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Varvara, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Înger luminat te-a îmbrăcat în haină luminoasă pe tine, care ai fost dezbrăcată pentru Hristos, cinstită Varvara, purtându-te ca pe o mireasă; că ai dezbrăcat împreună cu haina şi patimile, muceniţă, primind schimbare dumnezeiască.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântului Duh, Domnul

Arătatu-s-a plinită în chip lănurit proorocia Ta, Hristoase; că tatăl dă la moarte pe fiu, ticălosul părinte al muceniţei Tale, făcându-se însuşi lucrător al junghierii. Pentru aceasta cu foc din cer a fost mistuit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe Cel nedespărţit de Tatăl, care ca Dumnezeu şi om a petrecut în pântecele tău, fără sămânţă L-ai zămislit şi L-ai născut în chip de negrăit, Născătoare de Dumnezeu prea curată. Pentru aceasta pe tine te ştim izbăvirea noastră a tuturor.

Cântarea a 9-a

Irmos: Fiul Părintelui Celui fără de început, Dumnezeu şi Domnul, întrupându-Se din Fecioară, S-a arătat nouă, ca să lumineze cele întunecate şi să adune cele risipite. Pentru aceasta, pe Născătoarea de Dumnezeu, cea prea lăudată, o slăvim.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Varvara, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Vrând să dobândeşti prin sabie sfârşit fericit mucenciei tale, Sfântă Varvara, împreună cu Sfânta Iuliana te-ai învrednicit cununilor, auzind glas dumnezeiesc, care a împlinit rugăciunile tale.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Varvara, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Hristos plinind cererea ta, Sfântă Varvara, purtătoare de biruinţă, dă tămăduiri tuturor celor ce săvârşesc cu adevărat, cu credinţă pomenirea ta din fiecare an. Că minunile tale au covârşit nisipul mării, mărită muceniţă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Unindu-te acum cu Hristos, Mirele tău, cel ce domneşte peste toate şi strălucind de slava dumnezeieştii lumini în cereştile cămări, Sfântă Varvara, cauţi spre cântăreţii tăi, scăpându-i de patimi şi aducându-i la Dumnezeul cel viu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ca o lână primind în pântece ploaia cea cerească, ceea ce eşti cu totul fără prihană, ai născut nouă pe Cel ce dă dulceaţă celor ce-L laudă cu dreaptă credinţă şi te vestesc pe tine, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce eşti cu totul lăudată.

Sedealna, glasul al 3-lea. **Podobie:** De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Cu prilejul chinuirii tale pe toţi i-ai înspăimântat; că ai răbdat bătăi de la tirani, legături, chinuri şi temniţă, Sfântă Varvara prea fericită. Pentru aceasta şi cunună din ceruri ai primit de la Dumnezeu, pe care L-ai iubit cu totul şi ai alergat la Dânsul. Acela ţi-a dat ţie să izvorăşti şi tămăduiri oamenilor, muceniţă.

Sedealna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul 1. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Minunea cea uimitoare a zămislirii şi chipul cel negrăit al naşterii, întru tine, s-au făcut cunoscute, curată, pururea Fecioară. Mintea mi se înfricoşează şi cugetul mi se înspăimântă de mărirea ta, ce se întinde asupra tuturor, spre mântuirea sufletelor noastre.

Sedealna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul 1. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Lângă Crucea Domnului stând şi plângând, ca o Maică bună, curata striga: vai mie, Fiul meu! Vai mie, Lumina ochilor mei! Cum ai fost întins pe cruce, Tu, care dumnezeieşte ai întins cerul ca un cort şi scoţi din mare izvoare de ape, cu porunca Ta?

